

PATVIRTINTA
VŠĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros
centro direktoriaus
2020 m. rugpjūčio 17d. įsakymu Nr. V-130

JONAVOS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO IMUNOPROFILAKTIKOS ORGANIZAVIMO IR ATLIKIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos PSPC imunoprofilaktikos organizavimo ir atlikimo tvarka patvirtinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro spalio 21 d. įsakymu Nr. V-1182“ Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymo Nr. 468 „Dėl imunoprofilaktikos organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-955 „Dėl Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriaus patvirtinimo“. LR sveikatos apsaugos ministro 2020 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. V-1416 „Dėl LR sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. V-546 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis įsigyjamų imuninių vaistinių preparatų užsakymo ir jų panaudojimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose, atliekančiose skiepimų procedūras, kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo.

II SKYRIUS IMUNOPROFILAKTIKOS ATLIKIMAS IR KONTROLĖ

2. Imunoprofilaktiką gali paskirti ir (ar) atlikti gydytojai, slaugytojai ir akušeriai, kuriems tokią teisę suteikia jų kompetenciją reglamentuojantys teisės aktai. Imunoprofilaktiką skiriantys slaugytojai ir akušeriai privalo būti baigę ne trumpesnę nei 20 valandų „Skiepimo pagrindų“ kvalifikacijos tobulinimo programą ir vėliau tobulinę profesinę kvalifikaciją imunoprofilaktikos srityje po 8 valandas kas 5 metus, skaičiuojant nuo „Skiepimo pagrindų“ programos baigimo datos. Jei vaikas skiepiamas pagal individualų skiepimų kalendorių, imunoprofilaktiką skiria gydytojas.“

3. Imunoprofilaktika nuo sezoninio gripo, erkinio encefalito ar kitų užkrečiamųjų ligų, kai skiepiami darbuotojai darbdavio ar savo lėšomis, gali būti atliekama ir kitose vietose (pav., darbovietėse, ugdymo įstaigose), užtikrinant nurodytus medicinos dokumentų pildymo, imunoprofilaktikos atlikimo, infekcijų kontrolės reikalavimus.

4. Jonavos PSPC yra paskirti sveikatos priežiūros specialistai, atsakingi už imunoprofilaktikos organizavimą, koordinavimą įstaigoje.

5. Skiepimai atliekami vadovaujantis įstaigos vadovo patvirtintu skiepimų procedūros aprašu, kuris parengtas pagal SAM pateiktą Skiepimų procedūros pavyzdinį aprašą.

6. Įstaiga imuninių vaistinių preparatų poreikį užsako iki einamojo mėnesio 10 d., pateikusi įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens pasirašytą prašymą (Aprašo 2 priedas) Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai, kaip Sveikatos apsaugos ministro įgaliotai institucijai. Prašomas imuninio vaistinio preparato kiekis negali viršyti įstaigos 3 mėn. poreikio, apskaičiuojamas pagal Aprašo 7 punkte nurodytą formulę. Prašymas ULAC siunčiamas el. paštu vakcinos@ulac.lt.

ULAC iš įstaigos gautą užsakymą imuniniams vaistiniams preparatams iki einamojo

mėnesio 20 d. perduoda tiekėjui. Tiekėjas imuninius vaistinius preparatus į įstaigą pristato iki einamojo mėn. 30 dienos. Esant išaugusiam poreikiui įstaiga gali pateikti Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai imuninių vaistinių preparatų užsakymą ir skubos tvarka (Aprašo 10 punktas).

Prašymą pateikus po einamojo mėn. 10 d., imuninių vaistinių preparatų užsakymas pateikiamas tiekėjui iki kito kalendorinio mėnesio 20 d.

Įstaiga, gavusi imuninius vaistinius preparatus, jų gavimą patvirtina Eilių ir atsargų valdymo informacinėje sistemoje (toliau EVIS) arba priėmimo – perdavimo aktą tiekėjui pristato per 2 darbo dienas nuo imuninių vaistinių preparatų gavimo dienos. Pasibaigus kiekvienam kalendoriniam mėn., įstaiga per 20 d. privalo pateikti per EVIS praėjusio mėn. imuninių vaistinių preparatų panaudojimo ataskaitą.

7. Įstaiga užtikrina imuninių vaistinių preparatų saugojimo „šalčio grandinės“ reikalavimus bei gautus imuninius vaistinius preparatus registruoja įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Imuniniai vaistiniai preparatai, išskyrus einamųjų metų sezoninę gripo vakciną ir pirmą kartą perkamus imuninius vaistinius preparatus, užsakomi atsižvelgiant į įstaigos teikiamuose prašymuose nurodytą reikiamą imuninio vaistinio preparato kiekį. Prašomas imuninio vaistinio preparato kiekis negali viršyti įstaigos 3 mėnesių imuninio vaistinio preparato poreikio, apskaičiuojamo pagal formulę:

$$K=(SN/4) - KI,$$

čia:

K – užsakomas atitinkamų imuninių vaistinių preparatų kiekis;

SN – ASPĮ per praėjusius paskutinius keturis metų ketvirčius sunaudotas atitinkamų imuninių vaistinių preparatų kiekis;

KI – ASPĮ atitinkamų imuninių vaistinių preparatų likutis prašymo pateikimo dieną.

Jei ASPĮ pateikia argumentuotą prašymą skubos tvarka, įgaliota institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio prašymo gavimo dienos parengia ir tiekėjui pateikia užsakymą, o VLK – šio užsakymo kopiją. Imuniniai vaistiniai preparatai pristatomi ASPĮ pagal sutartyje nurodytus terminus.

8. Skiepijimai registruojami Profilaktinių skiepimų registravimo žurnale (forma Nr. 064/a), Vaiko sveikatos raidos istorijoje (forma Nr. 025-112/a) arba Ambulatorinėje asmens sveikatos istorijoje (forma Nr. 025/a), patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitos formų patvirtinimo“, Skiepijimo pažymėjime, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-528 „Dėl Skiepijimo pažymėjimo įsigijimo, pildymo ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Tarptautinio skiepijimo ar profilaktikos priemonių pažymėjime, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-1032 „Dėl Tarptautinio skiepijimo ar profilaktikos priemonių pažymėjimo pildymo ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

9. Jonavos PSPC teikia informaciją apie įtariamas nepageidaujamas reakcijas į imuninius vaistinius preparatus teisės aktų nustatyta tvarka: pildomas skiepų pašalinių reiškinių tyrimo protokolas (F Nr. 392/a) F 600-2/a ir pranešama į Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centrą telefonu, faksu arba el. paštu ulac@ulac.lt, vadovaujantis VŠĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu

Nr. V-111 „Dėl VŠĮ Jonavos PSPC nepageidaujamų reakcijų į skiepus registravimo ir informacijos perdavimo tvarkos“.

10. Įstaiga Statistinių ataskaitos formų duomenis (forma Nr. 49 „Ataskaita apie pasiutligės profilaktiką“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1993 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 314, forma Nr. 7 „Imuniteto būklės ataskaita“ ir forma Nr. 8 „Profilaktinių skiepimų ataskaita“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-109) teikia:

10.1. kas mėnesį teikiama forma Nr.8 „Profilaktinių skiepimų ataskaita“ į Kauno visuomenės sveikatos centro Jonavos skyrių;

10.2. ataskaita už 6 mėnesius teikiama į Užkrečiamų ligų profilaktikos ir kontrolės centrą;

10.3. metinė ataskaita forma Nr. 8 ir forma Nr. 7 „Imuniteto būklės ataskaita“, teikiama Kauno visuomenės sveikatos centro Jonavos skyriui.

11. Slaugytoja, atsakinga už skiepų plano sudarymą, kas mėnesį paruošia skiepų planus kiekvienai apylinkei ir išdalina šeimos gydytojams. Visi duomenys kiekvieną dieną apie atliktus skiepus suvedami į kompiuterinę skiepų programą, pasirašomi elektroniniu parašu.

12. Asmenims, kurie dėl įvairių priežasčių nebuvo paskiepyti pagal tuo metu galiojusį Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių, sudaro individualius skiepavimo planus, atsižvelgiant į skiepavimo asmens amžių ir skiepavimo indikacijas, nurodytas imuninio vaistinio preparato charakteristikų santraukoje, ir tai įrašo į Vaiko sveikatos raidos istoriją (forma Nr. 025-112/a) arba Ambulatorinę asmens sveikatos istoriją (forma Nr. 025/a), patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120. Surašomi duomenys į profilaktinių skiepimų registravimo žurnalą (forma Nr. 064/a) ir suvedami į kompiuterinę skiepų programą.

13. Atliekant poekspozicinę pasiutligės imunoprofilaktiką, pirmoji vakcinosis dozė skiepaujama ASPĮ, kur buvo paskirta poekspozicinė pasiutligės imunoprofilaktika. Likusios pasiutligės imuninių vaistinių preparatų dozės skiepaujamos toje pačioje arba gali būti tęsiamos kitoje ASPĮ. Pacientui atsisakius ar pareiškus norą savavališkai nutraukti poekspozicinę pasiutligės imunoprofilaktiką, jam turi būti paaiškinta rizika ir galimos pasekmės ir atsisakymas įrašomas Ambulatorinėje asmens sveikatos istorijoje (forma Nr. 025/a) arba Vaiko sveikatos raidos istorijoje (forma Nr. 025-112/a), patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120), arba Gydytojo stacionare ligos istorijoje (forma Nr.003/a) bei Kreipimosi dėl pasiutligės kortelėje (forma Nr. 045/a), pacientas turi pasirašyti savo atsisakymą atlikti poekspozicinę pasiutligės imunoprofilaktiką.

14. Įstaiga pasiutligės imuninių vaistinių preparatų poreikį planuoja trijų mėnesių laikotarpiui ir šiuos preparatus gauna atlikus užsakymą.

15. Netinkami vartoti imuniniai vaistiniai preparatai (pvz., nekokybiški, pasibaigusio tinkamumo vartoti laiko) tvarkomi kaip farmacinės atliekos teisės aktų nustatyta tvarka.

III SKYRIUS IMUNOPROFILAKTIKOS FINANSAVIMAS

16. Imuniniai vaistiniai preparatai, numatyti nacionalinėje imunoprofilaktikos programoje (skiepavimams pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių, suaugusiųjų skiepams nuo difterijos ir stabligės, gripo ir pneumokokinės infekcijos rizikos grupėms skiepyti, poekspozicinei pasiutligės, stabligės (difterijos, stabligės vakcina), tymų (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina) imunoprofilaktikai,

skiepijimai ir švirkštai ir skiepijimai šiame punkte nurodytais imuniniais preparatais apmokami Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis. Minėtiems imuniniams vaistiniams preparatams ir skiepijimai švirkštams įsigyti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui yra skiriamos valstybės biudžeto lėšos. Kitais atvejais imunoprofilaktika atliekama paciento, jo darbdavio ar kitomis lėšomis.“

17. Mokamos vakcinacijos nuo infekcinių ligų atliekamos vadovaujantis VŠĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros direktoriaus 2008 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-45 „Papildomo mokamo skiepijimo nuo infekcinių ligų procedūra“.

SKIEPIJIMŲ PROCEDŪRA

1. Būtinios priemonės, atliekant skiepėjimus: odos antiseptikai skirtos priemonės (dezinfekuojančios servetėlės, purškiamos dezinfekcinės priemonės), vienkartinės medicininės pirštinės, vienkartiniai švirkštai skiepėjimui, pleistras, rinkinys prieš anafilaksinį šoką.

2. Skiepų registravimo žurnalas (forma Nr. 064/a), ataskaitos forma „Profilaktiniai skiepėjimai“ (forma Nr. 063/a), Vaiko sveikatos raidos istorija (forma Nr. 025-112/a) arba Ambulatorinė asmens sveikatos istorija (forma Nr. 025/a), patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120, Skiepėjimo pažymėjimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-528, Tarptautinio skiepėjimo ar profilaktikos priemonių pažymėjimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-1032, sutikimo skiepytis forma.

3. Naudojamų imuninių vaistinių preparatų farmacinės formos:

- 3.1. injekcinė suspensija;
- 3.2. injekcinė suspensija užpildytame švirkšte;
- 3.3. injekcinis tirpalas;
- 3.4. injekcinis tirpalas užpildytame švirkšte;
- 3.5. milteliai ir tirpiklis injekcinei suspensijai;
- 3.6. milteliai ir suspensija injekcinei suspensijai užpildytame švirkšte;
- 3.7. geriamasis tirpalas;
- 3.8. kitos farmacinės formos.

4. Paciento būklės įvertinimas:

4.1. atvykus pacientui į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, peržiūrimi paciento medicinos dokumentai ir paaiškinama apie imuninius vaistinius preparatus, kiekvieno konkretaus imuninio vaistinio preparato skiepėjimo schemas, skiepėjimo būdą, imuninių vaistinių preparatų galimas nepageidaujamas reakcijas, imuniteto susidarymą ir jo ilgalaikiškumą;

4.2. pacientas apklausiamas apie jo persirgtas ligas, buvusias nepageidaujamas reakcijas į skiepus, alergines reakcijas, kitus skundus, įvertinamos skiepėjimo indikacijos ir laikinos ar nuolatinės kontraindikacijos dėl skiepėjimo konkrečia vakcina;

4.3. galimoms skiepų kontraindikacijoms įvertinti naudojami kontroliniai kontraindikacijų patikrinimo klausimynai, pateikti aprašo 2 ir 3 prieduose.“

4.4. kontrolinis klausimynas pildomas tada, kai skiepėjimą savarankiškai atlieka slaugytoja, be gydytojo apžiūros. Klausimyną pildo pats pacientas, tėvai (globėjai) arba slaugytojas. Užpildytas klausimynas įklijuojamas į asmens sveikatos istoriją.

4.5. pacientas apžiūrimas, įvertinama jo sveikatos būklė ir, jeigu nėra kontraindikacijų skiepams, prieš skiepėjant pacientui arba tėvams (globėjams) duodama pasirašyti sutikimo skiepytis forma. Pacientui arba tėvams (globėjams) atsisakius rekomenduojamų skiepėjimų, atsisakymą dėl šių sveikatos priežiūros paslaugų suteikimo jie turi patvirtinti raštu, pasirašant įstaigos vadovo įsakymu patvirtintoje formoje „Profilaktinių skiepų atsisakymo lape“;

4.6. šeimos gydytojas ar vaikų ligų gydytojas atlieka įrašą į e. sistemą, įrašą į asmens sveikatos istoriją ar vaiko raidos istoriją, atžymi skatinamąją paslaugą ir deda savo asmeninį spaudą ir parašą bei elektroniniu parašu pasirašo atliktą skiepą e. sistemoje;

4.7. skiepėjimą savarankiškai atliekančios slaugytojos ar akušerės, kurioms tokią teisę suteikia jų kompetenciją reglamentuojantys teisės aktai, atlieka įrašą į e. sistemą, įrašą į asmens sveikatos istoriją ar vaiko raidos istoriją, deda savo asmeninį spaudą ir parašą bei elektroniniu parašu pasirašo atliktą skiepą e. sistemoje.

4.8. prieš kiekvieną skiepijimo procedūrą rankų plovimas ir higieninė rankų antiseptika atliekama vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 47-1:2012 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2012 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“ patvirtinimo“.

5. Skiepijimo procedūra:

5.1. perskaitoma imuninio vaistinio preparato charakteristikų santrauka;

5.2. išėmus imuninį vaistinį preparatą iš šaldytuvo, patikrinamas jo pavadinimas, tinkamumo vartoti laikas, antigeninė sudėtis pagal imuninio vaistinio preparato charakteristikos santrauką, patikrinama, ar nepažeista pakuotė. Atidarius pakuotę, imuninis vaistinis preparatas apžiūrinamas, ar nėra nuosėdų, spalvos pokyčių, įtrūkimų. Jei imuninis vaistinis preparatas (suspensija) yra švirkšte, švirkštas apverčiamas vertikaliai, adata į viršų, nuimama adatos apsauga, išstumiamas oras iš švirkšto ir, dezinfekavus odą, injekcija atliekama taip, kaip nurodyta imuninio vaistinio preparato charakteristikų santraukoje. Jei imuninis vaistinis preparatas liofilizuotas (milteliai), pirmiausiai jie ištirpinami prie preparato pridėtame tirpiklyje. Švirkštas, kuriuo buvo paruošta (atskiesta) vakcina, išmetamas, paėmus naują švirkštą, sutraukiama paruoštos vakcinės reikiama dozė ir sušvirkščinama taip, kaip nurodyta imuninio vaistinio preparato charakteristikų santraukoje.

6. Skiepijimo būdai:

6.1. skiepijimas į odą. Skiepijama į žasto (deltoidinio) raumens viršutinio trečdaliao odą. Dezinfekavus odą, švirkštą laikant lygiagrečiai odos atžvilgiu, beveik priglaustu adatos smailliuoju paviršiumi prie odos, adata įduriama į odą. Svarbu, kad adata būtų įdurta ne per giliai, nes antraip imuninis vaistinis preparatas bus įskiepytas po oda. Preparatas įskiepijamas lėtai spaudžiant švirkšto stūmoklį. Jei adata teisingai įdurta į odą, jaučiamas švirkšto stūmoklio pasipriešinimas. Teisingai įskiepijus preparato dozę, skiepijimo vietoje matomas odos pakilimas. Sušvirkštus imuninį vaistinį preparatą, adata staigiu judesiu ištraukiama, dūrio vieta prispaudžiama.

6.2. skiepijimas po oda. Skiepijimas po oda kūdikiams ir vaikams iki 2 metų amžiaus dažniausiai atliekamas į šlaunies viršutinio trečdaliao priekinį išorinį paviršių, vyresniems – į žasto (deltoidinio) raumens viršutinį trečdalį. Dezinfekavus injekcijos vietos odą, kaire ranka suimama odos raukšlė, dešine ranka 30–40 laipsnių kampu adata duriama į raukšlės pagrindo poodį ir sušvirkščiamas imuninis vaistinis preparatas. Sušvirkštus imuninį vaistinį preparatą, adata staigiu judesiu ištraukiama, dūrio vieta užklijuojama pleistru;

6.3. skiepijimas į raumenis. Skiepijimas į raumenis kūdikiams ir vaikams iki 2 metų amžiaus dažniausiai atliekamas į šlaunies viršutinio trečdaliao priekinį išorinį paviršių, vyresniems į žasto (deltoidinio) raumens viršutinį trečdalį. Dezinfekavus injekcijos vietos odą, staigiu judesiu statmenai duriama į žasto (deltoidinio) raumens viršutinį trečdalį ar šlaunies viršutinio trečdaliao priekinį išorinį paviršių. Sušvirkštus preparatą, adata staigiu judesiu ištraukiama, dūrio vieta užklijuojama pleistru;

6.4. skiepijimas geriamaisiais imuniniais vaistiniais preparatais. Geriamieji imuniniai vaistiniai preparatai skiepijami pagal imuninių vaistinio preparato charakteristikų santraukoje nurodytas skiepijimo instrukcijas.

7. Priemonės, panaudotos skiepijimų procedūros metu tvarkomos pagal Lietuvos higienos normos HN 66:2013 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-706 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 66:2013 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ nuostatas.

8. Paskiepyto paciento būklė po skiepijimo stebima apie 15 minučių.

9. Užpildomi medicinos dokumentai (Profilaktinių skiepijimų registravimo žurnalas (forma Nr. 064/a), Vaiko sveikatos raidos istorija (forma Nr. 025-112/a) arba Ambulatorinė

asmens sveikatos istorija (forma Nr. 025/a), patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120, Skiepijimo pažymėjimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-528, Tarptautinio skiepijimo ar profilaktikos priemonių pažymėjimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-1032, sutikimo skiepytis forma).

10. Slaugytoja į žurnalą forma Nr. 064/a „Profilaktinių skiepijimų įskaitos žurnalas“ užrašo:

- 10.1. eilės numerį;
- 10.2. skiepijamo asmens vardą, pavardę;
- 10.3. gimimo metus;
- 10.4. vakcinos pavadinimą;
- 10.5. skiepijimo datą;
- 10.6. vakcinos dozę;
- 10.7. vakcinos seriją;
- 10.8. siuntusio gydytojo pavardę;
- 10.9. atlikusios vakcinaciją slaugytojos pavardę;
- 10.10. skiepai suvedami į kompiuterinę skiepijimo programą.

11. Atliekant imunoprofilaktiką nuo sezoninio gripo, erkinio encefalito ar kitų užkrečiamųjų ligų, kai skiepijami darbuotojai darbdavio ar savo lėšomis, kitose nei asmens sveikatos priežiūros įstaigos vietose (pav., darbovietėse, ugdymo įstaigose), „šalčio grandinės“, infekcijų kontrolės, atliekų tvarkymo reikalavimai užtikrinami naudojant mobilius įrenginius (šaldymo krepšius su temperatūros matavimo prietaisu, atliekų surinkimo kontenerius, rankų ir odos antiseptikus nešiojamose pakuotėse ir pan.).

Medicinos auditorė

Gerda Regina Užkurnienė